ISSN: 2383-3483; Journal of Police Medicine. 2021;10(1):23-30

Journal of Police Medicine

Journal Homepage: http://teb.police.ir/teb/

Original Research Article Open Access

Performance of UN Security Council in Public Health Protection during Covid-19 Pandemic, Stressing the Resolution 2532 (2020)

Peyman Namamian[1]*, Hadi Shirzad[2], Mehdi Shahbazi[3]

[1] Assistant Professor of Law Department, Arak University, Arak, Iran
[2] Assistant Professor of Research Institute of Police Science and Social Studies, Tehran, Iran
[3] Ph.D. student in General International Law, Islamic Azad University, Tehran Science and Research Branch, Tehran, Iran

ABSTRACT

Aims: The Covid-19 outbreak and pandemic imposed such a challenge on the international community that it involved not only all countries but also international institutions and organizations. Meanwhile, it became evident that governments and international organizations were not prepared to cope with this unknown virus due to a lack of multi-dimensional recognition and knowledge about the virus. Consequently, the health and hygiene status of the whole world faced a turbulent and insecure situation. This situation was to the extent that some organizations, such as the UN and its specialized bodies and agencies, including the WHO and even the Security Council, considered the prevailing conditions as woeful, deleterious and even a threat to the international peace and security. Thus, these organizations sought to adopt appropriate policies to protect human lives and confront the threats caused by the Covid-19 outbreak and pandemic. Ultimately, the Security Council issued Resolution 2532 (2020), calling for an immediate ceasefire of any armed conflict in the involved countries.

Conclusion: Although the covid-19 pandemic was announced as a threat to international peace and security under Resolution 2532 (2020), the role and position of the Security Council regarding its cooperation with countries in conflict will provide the chance to replace challenges with opportunities and enhance international peace and security. Achieving this goal requires consensus on international cooperation between all governments, especially the permanent members of the Security Council, with priority being given to the international community's interests that will make the Covid-19 outbreak prevention possible by taking appropriate measures.

KEYWORD: WHO, COVID-19, Security Council, Resolution 2532(2020), Armed Conflicts.

How to cite this article
Namamian P, Shirzad H, Shahbazi M. *Performance of UN Security Council in Public Health Protection during Covid-19 Pandemic, Stressing the Resolution 2532 (2020).* J Police Med. 2021;10(1):23-30.

***Correspondence:**
Address: Markazi Province, Arak City, Shahid Beheshti St., Arak University, Faculty Economic & Administrative Sciences, Department of Law.
Postal Code: 145151397
Phone: -
Tel: 086326221043
Fax: 086326221045
Mail: p-namamian@araku.ac.ir

Article History
Received: 11/11/2020
Accepted: 09/12/2020
ePublished: 04/01/2021

CITATION LINKS

[1] who-coronavirus-pandemic-declaration ... [2] un-chief-warns-covid-19 ... [3] War and the Coronavirus Pandemic ... [4] Corona's dilemma in the mirror of international ... [5] coronavirus-france-macron-travel-ban ... [6] Coronavirus Pandemic and International ... [7] Pandemics and national security ... [8] World Health Organization ... [9] International law on pandemic response ... [10] Human Rights Dimensions of Optional or Compulsory ... [11] From international sanitary conventions to global health ... [12] Coronavirus (COVID-19) and Possibilities for Criminal Law ... [13] Review of the Legal Basis of the Government-Selected ... [14] Security Council Action in Confronting ... [15] Terrorism and health ... [16] remarks-security-council-maintenance ... [17] news.un.org ... [18] Advocacy-Section ... [19] Why isn't war properly framed ... [20] Ebola, the Security Council and the securitization ... [21] Ebola and Securitization of Health ... [22] COVID-19 as a Threat to International Peace ... [23] The war on COVID-19 ...

Copyright © 2020, Journal of Police Medicine | This open access article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

ISSN: 2383-3483; Journal of Police Medicine. 2021;10(1):23-30

مجله طب انتظامی

وب‌سایت مجله: http://teb.police.ir/teb/

مقاله اصیل پژوهشی

دسترسی آزاد

عملکرد شورای امنیت ملل متحد در حفاظت از بهداشت عمومی در دوران همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ با تأکید بر قطعنامه (۲۰۲۰) ۲۵۳۲

پیمان نمامیان[۱]*، هادی شیرزاد[۲]، مهدی شهبازی[۳]

[۱] استادیار گروه حقوق دانشگاه اراک، اراک، ایران
[۲] استادیار پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا، تهران، ایران
[۳] دانشجوی دکتری حقوق بین‌الملل عمومی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

چکیده

اهداف: شیوع و همه‌گیری کووید-۱۹ آن‌چنان چالشی را در قلمرو جامعه بین‌المللی ایجاد نمود که ضمن درگیری همه کشورها، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی را نیز درگیر خود کرد. آنچه دراین‌بین آشکار شد این‌که دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی هیچ‌گونه آمادگی در قبال این بیماری ناشناخته را در ابعاد گوناگون شناختی نداشتند، به‌نحوی‌که وضعیت جهان را در وضعیتی آشفته توأم با ناامنی از حیث سلامت و بهداشت قرارداد. در ضمن، وضعیت موصوف به‌نحوی‌که بود که برخی از سازمان‌ها نظیر سازمان ملل متحد و نهادهای ذی‌ربط نظیر سازمان جهانی بهداشت و حتی شورای امنیت شرایط حاکم را اسف‌بار، زیان‌بار و حتی تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی قلمداد کردند. ازاین‌رو، سازمان‌های مزبور با توجه به شرایط حاکم در جامعه بین‌المللی درصدد اتخاذ سیاست‌هایی برای حفظ جان انسان‌ها و مقابله با تهدیدهای ناشی از شیوع و همه‌گیری کووید-۱۹ برآمدند که درنهایت شورای امنیت با صدور قطعنامه ۲۵۳۲ ضمن آتش‌بس فوری، خواستار توقف هرگونه مخاصمات مسلحانه در کشورهای درگیر شد.

نتیجه‌گیری: به‌رغم این‌که وفق قطعنامه ۲۵۳۲ همه‌گیری کووید-۱۹ تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی اطلاق شده است، اما نقش و جایگاه شورای امنیت در هم‌گرایی با دولت‌های درگیر، این امکان را برای ایجاد و جایگزین سازی چالش‌ها به فرصت‌ها و نیز استقرار و ارتقای صلح و امنیت بین‌المللی فراهم خواهد آورد. البته، این امر مستلزم اجماع در همکاری‌های بین‌المللی همه دولت‌ها به‌ویژه اعضای دائم شواری امنیت با اولویت منافع جامعه بین‌المللی است که با اتخاذ تمهیداتی لازم، بستری را در پیشگیری و شیوع کووید-۱۹ فراهم می‌آورند.

کلیدواژه‌ها: سازمان جهانی بهداشت، کووید-۱۹، شورای امنیت، قطعنامه ۲۵۳۲، مخاصمات مسلحانه.

نحوه استناد به این مقاله
Namamian P, Shirzad H, Shahbazi M. *Performance of UN Security Council in Public Health Protection during Covid-19 Pandemic, Stressing the Resolution 2532 (2020).* J Police Med. 2021;10(1):23-30.

نویسنده مسئول*:
آدرس پستی: استان مرکزی، شهرستان اراک، خیابان شهید بهشتی، دانشگاه اراک، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، گروه حقوق،
کد پستی: ۳۸۴۸۱-۷۷۵۸۴
تلفن همراه: -
تلفن ثابت: ۰۸۶۳۲۶۲۲۱۰۴۳
فکس: ۰۸۶۳۲۶۲۲۱۰۴۵
پست الکترونیک:
p-namamian@araku.ac.ir

تاریخچه مقاله:
دریافت: ۱۳۹۹/۰۸/۲۱
پذیرش: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹
چاپ: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵

لینک‌های استناد

[1] who-coronavirus-pandemic-declaration ... [2] un-chief-warns-covid-19 ... [3] War and the Coronavirus Pandemic ... [4] Corona's dilemma in the mirror of international ... [5] coronavirus-france-macron-travel-ban ... [6] Coronavirus Pandemic and International ... [7] Pandemics and national security ... [8] World Health Organization ... [9] International law on pandemic response ... [10] Human Rights Dimensions of Optional or Compulsory ... [11] From international sanitary conventions to global health ... [12] Coronavirus (COVID-19) and Possibilities for Criminal Law ... [13] Review of the Legal Basis of the Government-Selected ... [14] Security Council Action in Confronting ... [15] Terrorism and health ... [16] remarks-security-council-maintenance ... [17] news.un.org ... [18] Advocacy-Section ... [19] Why isn't war properly framed ... [20] Ebola, the Security Council and the securitization ... [21] Ebola and Securitization of Health ... [22] COVID-19 as a Threat to International Peace ... [23] The war on COVID-19 ...

Copyright © 2020, Journal of Police Medicine | This open access article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

مقدمه

تهدیدهایی که علیه صلح و امنیت در قرن بیست و یکم وجود دارند، نه‌تنها شامل جنگ و درگیری بین‌المللی است، بلکه خشونت مدنی، جرائم سازمان‌یافته، تروریسم و کاربرد سلاح‌های کشتارجمعی را نیز شامل می‌شوند. البته این در حالی است که تهدیداتی نظیر فقر، شیوع بیماری‌های عفونی کشنده و تخریب محیط‌زیست می‌توانند عواقبی فاجعه‌بار را در پی داشته باشد. جامعه بین‌المللی طی ادوار گوناگون با شیوع بیماری‌های فراگیر مختلفی نظیر طاعون، آنفولانزا، سارس، اِبولا و ایدز مواجه بوده است. شیوع چنین بیماری‌هایی در جوامع گوناگون، افزون بر ایجاد چالش‌های متعدد در حوزه‌های طبیعی و پزشکی، قلمرو علوم اجتماعی و انسانی را با چالش‌های فراوانی مواجه ساخته است.

در اواخر دسامبر سال ۲۰۱۹، شیوع بیماری «کووید-۱۹» در «ووهان» چین مشکلات بسیار زیادی را از حیث کنترل، مدیریت، نظارت در عرصه پیشگیری، مقابله و سرکوب برای جامعه بین‌المللی فراهم آورد که درنهایت، کووید-۱۹ از سوی سازمان بهداشت جهانی در یازدهم مارس ۲۰۲۰، به‌عنوان یک بیماری همه‌گیر جهانی معرفی شد [۱]. طی پیام‌های جداگانه، دبیر کل سازمان ملل متحد کووید-۱۹ را تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی قلمداد کرد و اشاره نمود که درگیری کشورها با این بیماری به‌مثابه «جنگ» است [۲]. البته نظر به طرح دیدگاه‌ها دراین‌باره، تشبیه همه‌گیری کووید-۱۹ به شرایط جنگی از حیث معیارها و مؤلفه‌های موجود در این دو وضعیت، امری کاملاً صحیح نیست؛ چرا تطبیق وضعیت حاکم در مخاصمات مسلحانه در همه‌گیری عمومی کووید-۱۹ در جامعه و نیز به‌تبع آن گسترش بحران‌های عمومی مرتبط با سلامتی انسان‌ها نادیده گرفته‌شده است. وفق همین امر، می‌توان اذعان داشت که اطلاق کووید-۱۹ به‌عنوان تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی توصیف دقیقی نیست و بر همین اساس در بسیاری از موارد عملیات نظامی غیرقانونی که از سوی بازیگران غیردولتی صورت می‌پذیرد می‌تواند به انتقال بیماری‌ها به‌ویژه کووید-۱۹ ختم شود. به تعبیر دیگر، این دسته از عملیات می‌تواند موجبات نقض صلح و امنیت بین‌المللی را فراهم کند [۳].

در چنین اوضاع و احوالی، کارآمدی موازین حقوق بین‌المللی در حراست و حفاظت از جان انسان و ارتقای حق بر سلامت در بستر آزمونی سخت و چالش زا قرار گرفت [۴]. این در حالی است که با توجه به ماهیت خاص بیماری کووید-۱۹ در تأثیرپذیری جامعه بین‌المللی در همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، اعتقادی، حقوقی، قضایی و غیره، ضرورت پیشگیری و مقابله مؤثر در این عرصه از سوی جامعه بین‌المللی به‌عنوان رسالتی در حفاظت از حقوق بهداشتی در چارچوب موازین حقوق بین‌المللی است. به‌علاوه، نه‌تنها در این عرصه دیگر هیچ نوع سلاحی ازجمله سلاح جنگی مؤثر نخواهد بود، بلکه ادبیاتی در نظر برخی از مسئولان نظام‌های حاکمیتی برخی از دولت‌ها نظیر انگلیس و فرانسه در قبال کووید-۱۹ استفاده‌شده [۵] که شامل «جنگ برای بهداشت و سلامت»، «وضعیت جنگی یا شبه جنگی»، «جنگ با دشمن نامرئی» و غیره است[۶].

بااین‌حال، مؤلفه‌ها و عوامل زیادی به نحو مستقیم و غیرمستقیم نظیر مخاصمات مسلحانه، بیماری‌های همه‌گیر جهانی و غیره موجبات صلح و امنیت بین‌المللی را با مخاطره‌هایی مواجه می‌سازد [۷]. این در حالی است که کووید-۱۹ خود به‌تنهایی مبین نقض همه عوامل مؤثر در حفاظت از صلح و امنیت در قلمرو داخلی و بین‌المللی را فراهم آورده است. ازاین‌رو، شناسایی وضعیت «همه‌گیری جهانی کووید-۱۹» از طریق موازین حقوقی در چارچوب مواد ۴۳ به بعد «مقررات بین‌المللی بهداشتی [۸] (بازنگری ۲۳ می ۲۰۰۵)» سازمان بهداشت جهانی و نیز سایر دولت‌ها، فضای همکاری‌های بین‌المللی را در به حداقل رساندن شیوع بیماری فراهم می‌آورد. البته هدف و گستره این مقررات، پیشگیری، محافظت و کنترل بهداشت عمومی در قبال انتشار بین‌المللی بیماری‌ها است [۹].

این در حالی است که در صورت عدم اجرای تعهدات بین‌المللی از سوی دولت‌ها [۱۰]، قواعد مقرر در مقررات بین‌المللی بهداشتی به سازمان بهداشت جهانی امکان می‌دهد در ابتدا با سازوکارهای دیپلماتیک و سپس از طریق فرایند حل‌وفصل اختلاف با داوری، دو دولت بتوانند اختلافات خود را مرتفع نماید [۱۱]. افزون بر تعهدات دولت‌ها راجع به درمان این دسته از بیماری‌های همه‌گیر جهانی، پیشگیری از شیوع آن‌ها نیز به‌عنوان تعهدات ایجابی دولت‌ها به شمار می‌آید. در راستای تعهد به حفاظت از مردم در قبال شیوع و سرایت کووید-۱۹ دولت‌ها باید همه اقدامات مؤثر در پیشگیری را انجام دهند. در ضمن آن، دولت‌ها نسبت به آثار زیان‌بار اقتصادی ناشی از شیوع بیماری، مردم را تحت حمایت اقتصادی قرار دهند. البته در راستای عملیاتی کردن تعهدات بین‌المللی دولت‌ها با اتخاذ سازوکارهای همکاری‌های بین‌المللی، رعایت اصول حسن نیت و شفافیت و نیز به‌کارگیری همه ظرفیت‌ها برای حراست از کرامت انسانی اقداماتی نظیر «شفافیت در ارائه اطلاعات جهت اتخاذ سیاست‌گذاری متناسب»، «همکاری‌های بهداشتی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی جهت پیشگیری و درمان و عدم تبعیض در این مسیر»، «رفع موانع حقوقی در دسترسی دولت‌ها به تجهیزات پزشکی و رفع کمبودهای دارویی»، «اطلاع‌رسانی و آموزش‌های بهداشتی»، «حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر همچون زنان، سالمندان، کودکان، و معلولین»، و غیره باید صورت پذیرد [۱۲].

با توجه به ورود جهان به مرحله همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ تعهدات دولت‌ها دراین‌ارتباط دارای ماهیتی عام‌الشمول در نظام بین‌المللی است که در صورت نقض آن‌ها، ایجاد وضعیت زیان‌بار برای کل جامعه جهانی به‌گونه‌ای قابل‌ملاحظه قطعی است [۱۳]. این در حالی است که به‌عنوان نمونه، می‌توان به صدور قطعنامه ۲۱۷۷ شورای امنیت سازمان ملل متحد طی سال ۲۰۱۴ راجع به شیوع اِبولا اشاره داشت که آن را به‌مثابه تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی مورد شناسایی قرارداد که درنتیجه آن، همه دولت‌ها با همکاری

فراگیر باهم به‌ویژه کشور کنگو، مانعی مستحکم را در قبال شیوع گستره این بیماری ایجاد کردند [۱۴].

تحولات جهانی و چالش‌های امنیت بین‌المللی

به‌رغم مقابله نظام جهانی با همه‌گیری کووید-۱۹ به‌مثابه رفتار جنایی دهشتناک بهداشتی (یا به تعبیری، تروریسم بهداشتی) (Health Terrorism)، تهدیدات امنیتی بدون مانع جدی در حال افزایش بوده و بررسی این دسته از رفتارها علیه امنیت عمومی کشورها با توسل به اقدامات غیرقانونی علیه بهداشت، طی ماه‌های مارس، آوریل و ژوئن ۲۰۲۰ در سراسر منطقه خاورمیانه و آسیای مرکزی مؤید همین مسئله است [۱۵]. تغییر شرایط ناشی از شیوع کووید-۱۹ به این گروه‌های جنایی فرصت رشد داده است و آن‌ها با هماهنگی بهتری فعالیت می‌کنند. البته سرخوردگی‌های اقتصادی و سیاسی در دوره پساکووید-۱۹ در بسیاری از کشورها بستر مناسبی را برای بهره‌برداری گروه‌های جنایی از احساسات مردم فراهم می‌کند و زمینه جذب نیرو را در آن‌ها افزایش می‌دهد.

بااین‌همه، دبیر کل سازمان ملل متحد در چهارم آوریل ۲۰۲۰ طی یک کنفرانس مطبوعاتی از طریق ویدئو کنفرانس در مورد ابهامات ناشی از شیوع نوع جدید کووید-۱۹ هشدار داد و اظهار داشت «گروه‌های جنایی و رادیکال می‌توانند از این بیماری سوءاستفاده کنند.». در ضمن، دبیر کل طی ویدئو کنفرانسی با موضوع «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی» در دوم ژوئیه ۲۰۲۰ اذعان داشت که «چالش اصلی ما این است که امروز جان انسان‌ها را نجات دهیم، ضمن آنکه ستون‌های امنیتی را برای فردا مستحکم خواهیم کرد.» [۱۶]. به‌علاوه، دبیر کل افزود که زنجیره‌های تولید و تأمین مواد غذایی، دارویی و سایر تجهیزات پزشکی باید تداوم داشته باشد و به‌ویژه برای فقیرترین و آسیب‌پذیرترین مناطق در نظر گرفته شود. دبیر کل سازمان ملل متحد به دلیل همه‌گیری کووید-۱۹ از طریق کنفرانس مزبور خواستار آتش‌بس جهانی شد و بر این اساس اذعان داشت که اگرچه تمایل به پذیرش آتش‌بس در برخی از مناطق جنگی ازجمله سوریه، یمن، لیبی، میانمار، اوکراین، سودان و کامرون وجود دارد [۱۷]، اما هنوز این تمایلات به قطعیت منتهی نشده است. این در حالی است که اقدامات معطوف به محدودیت سرعت شیوع کووید-۱۹، بزه دیدگان قاچاق انسان را بیش‌ازپیش در معرض بهره‌کشی قرار داده و دسترسی آنان را به خدمات اولیه محدود می‌کند و بر این اساس مدیر اجرایی دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد، اذعان نمود این دفتر از دولت‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد شریک خود در سراسر جهان حمایت می‌کنند تا واحدهای مقابله با قاچاق انسان بتوانند فعالیت اصولی خود را به شکل ایمن ادامه دهند و دسترسی بزه دیدگان قاچاق انسان به مساعدت و خدمات موردنیازشان تأمین و تضمین گردد [۱۸].

کووید-۱۹ به‌رغم ایجاد شرایط اضطراري و فراهم آوری بستر خسارات مادي، معنوي و حتي جاني، مسئوليت دولت‌ها را در قلمرو مقابله با اين بيماري جهاني در همه ابعاد نظير فرهنگي، اجتماعي، سياسي، حقوقي، قضايي و غيره آشكار ساخت. ازاين‌رو، مي‌توان ميزان عملكرد و آمادگي دولت‌ها را در اين عرصه آزمون‌وخطا موردسنجش اساسي قرار داد. اين عملكرد مادامي صحيح به نظر خواهد رسيد كه دولت‌ها در راستاي قوانين و مقررات مصوب در سطوح گوناگون در قلمرو حاكميت سرزميني در قبال اين پديده چالش‌برانگيز جهاني بهنگام و با قيد تسريع مقابله همه‌جانبه داشته باشند. در اين راستا دولت‌ها به‌مثابه حافظان اصلي امنيت انساني و مالي جامعه بايد نسبت به چنين وضعيت رخ‌داده، ضمن پذيرش مسئوليت و پاسخگو بودن در قبال خسارات وارده، درصدد جبران آن‌ها نيز برآيند. بنابراين، مسئله مورد اهتمام در پاسخ‌دهي به خسارات وارده و نحوه جبران آن‌ها اين‌كه، هدف غايي در اين فرايند، بازگرداندن شرايط به ماقبل حادثه است كه مي‌توان بدين منظور سازوكارهاي جبراني مادي و معنوي را استفاده كرد تا به نحو مطلوب و قابل‌ملاحظه‌ای خسارات جبران شوند.

روند شیوع بیماری‌های همه‌گیر و جهانی

همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ و اتخاذ تدابیر و سازوکارها در کنترل و مدیریت آن به‌گونه‌ای قابل‌درک به شیوع بیماری‌های قبلی به‌ویژه شیوع سندرم تنفسی حاد وخیم موسوم به «سارس» در چین، مرس در عربستان و شیوع اِبولا در غرب آفریقا به ترتیب طی سال‌های ۲۰۰۳، ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴، شباهت دارد. لازم به ذکر است که اِبولا در دسامبر ۲۰۱۳ در کشور «گینه» شیوع پیدا کرد و در مدت‌زمان بسیار اندکی به دیگر کشورها نظیر «لیبریا» و «سیرالئون» سرایت نمود. طی حدود دو سال موارد ابتلا بالغبر بیست‌وهشت هزار تَن بود که موارد فوتی بالغبر یازده هزار تَن رسید. درهرحال، به‌رغم عدم توجه ویژه شورای امنیت به شیوع سارس، در ۱۸ دسامبر سال ۲۰۱۴ شورا با صدور قطعنامه ۲۱۷۷، شیوع اِبولا در غرب قاره آفریقا را تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی اطلاق کرد. قطعنامه مزبور برای این امر بود که یک معضل برای سلامت و بهداشت عمومی را موردتوجه قرار داده و متعاقب آن وفق ماده ۳۹ منشور ملل متحد، شیوع اِبولا را تهدیدی مؤثر در نقض صلح و امنیت بین‌المللی تشخیص دهد و از دولت‌های لیبریا، سیرالئون و گینه خواست تا تدابیر مناسبی را به‌منظور قرنطینه و پیشگیری از شیوع بیشتر این بیماری در نظرگیرند [۱۹]. لازم به ذکر است که شورای امنیت در خصوص اقدامات مداخله‌جویانه نیروهای نظامی در جمهوری دموکراتیک کنگو در پاسخ به اِبولا قطعنامه ۲۳۱۸ را در ۳۰ اکتبر ۲۰۱۸ صادر نمود.

به‌علاوه، شورای امنیت از سازمان بهداشت جهانی درخواست کرد تا راهبری فنی و عملیاتی مبارزه دولت‌ها با این بیماری را بر عهده گیرد. البته شیوع این بیماری وفق مفاد قطعنامه عامل تضعیف‌کننده ثبات کشورهای متأثر از بیماری قلمداد شده و بروز ناآرامی‌های مدنی، تنش‌های اجتماعی و وخامت فضای سیاسی و امنیتی کشورهای درگیر را از پیامدهای آن برشمرد [۲۰]. آنچه دراین‌بین حائز اهمیت برای مطالعه دقیق‌تر به نظر می‌رسد پاسخ به پرسش‌هایی نظیر «آیا شورای امنیت امکان مقابله با کووید-۱۹ را

دارد؟» و «امکان تطبیق معیارهای بیماری‌زایی و شیوع اِبولا با همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ وجود دارد؟» است که مبنای عملکرد شورای امنیت را در حفاظت از بهداشت عمومی آشکار می‌سازد.

برای پاسخ به پرسش‌های مطروحه باید ابتدا عواملی که موجبات شناسایی اِبولا از سوی شورای امنیت به‌مثابه تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی شده‌اند موردسنجش قرار گیرند. ازاین‌رو، ظهور بیماری‌های همه‌گیر به‌عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی، یادآور گزارش ۲۱ مارس ۲۰۰۵ دبیر کل وقت سازمان ملل متحد است. طی این گزارش خاطرنشان شده بود که تهدیدات علیه صلح و امنیت در قرن ۲۱ تنها مشتمل بر مخاصمات داخلی و بین‌المللی، جرائم سازمان‌یافته، تروریسم و قاچاق و استعمال سلاح‌های کشتارجمعی نیست، بلکه می‌تواند شامل فقر، همه‌گیری بیماری‌های کشنده و تخریب محیط‌زیست، باشد (A/59/2005, 21 March 2005).

شورای امنیت طی اقدام بی‌سابقه‌ای در مهار و ریشه‌کنی اِبولا، نشستی اضطراری را در ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۴ به‌منظور بررسی این بیماری برگزار کرد. رویکردهای حاکم در این نشست حاکی از آن بود که گسترش فزاینده و نرخ بالای تلفات ناشی از همه‌گیری اِبولا موجبات یک تهدید بین‌المللی را فراهم آورده است. افزون بر این، دولت‌های عضو ملل متحد بر تبعات ناشی از همه‌گیری اِبولا در نظام‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در غرب آفریقا تأکید داشتند. ازاین‌رو، شورای امنیت با اتفاق آراء در ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۴ قطعنامه ۲۱۷۷ را تصویب و در ضمنِ آن شورای امنیت بر نقش مرکزی و محوری سازمان بهداشت جهانی تأکید کرد و اعضای ملل متحد را به اجرای توصیه‌نامه‌های صادره از سوی مدیرکل سازمان بهداشت جهانی فراخواند. این قطعنامه، پس از قطعنامه‌های (۲۰۰۰) ۱۳۰۸ و (۲۰۱۱) ۱۹۸۳ شورای امنیت راجع به «ویروس ایدز» بوده که به نحو مستقیم در ارتباط با سلامت و بهداشت عمومی است. بنابراین، به نظر می‌رسد قطعنامه ۲۱۷۷، ترکیبی از چند مسئله در معرفی اِبولا به‌عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی مقررشده‌اند که مشتمل بر موارد ذیل هستند:

الف- گسترش سریع ویروس و نرخ تلفات انسانی متناظر با آن؛

ب- فقدان توان نظام پزشکی در قلمرو کشور با توجه به‌سرعت انتشار اِبولا؛

ج- وجود تبعات منفی اِبولا بر اوضاع اجتماعی و اقتصادی غرب آفریقا؛

د- تحمیل تهدید به‌واسطه همه‌گیری اِبولا نسبت به برقراری صلح پس از درگیری در غرب آفریقا [۲۱].

انطباق معیارها و آثار تشخیصی کووید-۱۹ با اِبولا

بیماری اِبولا با کووید-۱۹ از حیث معیارها و آثار تشخیصی قابل انطباق است. نخست، باید توجه داشت کشور چین و مقامات مسئول آن اقدامات قابل‌ملاحظه‌ای را در کنترل، مدیریت و حتی پیشگیری از شیوع و درمان افراد مبتلابه کووید-۱۹ صورت دادند؛ قرنطینه شهر ووهان و دیگر شهرهای آلوده در همان روزهای ابتدایی شیوع، موجبات شکستن رکورد بزرگ‌ترین قرنطینه در حیات بشری را رقم زد. البته محدودیت‌هایی دیگر برای سفر کردن و احداث بیمارستان‌هایی که به‌طور کامل مخصوص افراد ناقل و مبتلا بودند، مؤید مقابله بسیار مؤثر نسبت به اقدامات اولیه در قبال اِبولا بود. دوم، سازمان بهداشت جهانی برخلاف اعلام شیوع کووید-۱۹ در همان ابتدای انتشار، در خصوص اِبولا به‌رغم وضعیت اضطراری سلامت عمومی توأم با دغدغه بین‌المللی، تا حدود هشت ماه پس از گزارش اولین موارد اِبولا، از اعلام آن ممانعت به عمل آورد. ازاین‌رو، به‌طورکلی همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ در مقایسه با گسترش اِبولا به‌درستی مؤید تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی است.

با توجه به اینکه اِبولا طی دو سال بالغبر بیست‌وهشت هزار نفر را مبتلا کرد، کووید-۱۹ تنها ظرف دو ماه به این رقم رسید؛ علی‌رغم نرخ پایین تلفاتِ کووید-۱۹ در مقایسه با اِبولا و سارس، تعداد بیشتر بیماران به همان اندازه به آمار بالای تلفات منجر می‌شود. به‌علاوه بیماری اِبولا به‌طور عمده به غرب آفریقا محدود بود، اما کووید-۱۹ کل جهان را تحت سیطره خود قرار داده است. نحوه انتشار و شیوع اِبولا در غرب آفریقا تنها می‌تواند مؤید اهمیت زمان تا هنگامی باشد که درواقع پیامدهای بالقوه‌ای را بر کشورهایی که هنوز با موقعیت پس از سرایت، در حال مقابله و پیشگیری هستند، تحمیل نموده است. به‌علاوه شایان‌ذکر است که «شورای صلح و امنیت» به‌عنوان یکی از ارکان اتحادیه آفریقا در نهصد و دهمین اجلاس خود در ۲۰ فوریه ۲۰۱۴ در خصوص اِبولا ضمن ابراز نگرانی شدید، تأکید نمود این بیماری می‌تواند تهدیدی برای صلح و امنیت در قاره آفریقا باشد.

اطلاق عنوان تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی برای کووید-۱۹ نظیر اِبولا می‌تواند مزیت‌های دوجانبه‌ای برای دولت‌های درگیر با کووید-۱۹ در فرآیند مقابله و پیشگیری داشته باشد. از یک‌سو، فراخوان شورای امنیت برای همکاری دولت‌های عضو با مناطق متأثر از بیماری می‌تواند درجایی که نیاز به بودجه و تأمین معیارهای اضافی وجود دارد نتایج مطلوبی را فراهم آورد. این در حالی است که در زمان شیوع اِبولا وفق قطعنامه ۲۱۷۷، شورای امنیت به‌واسطه آن سازوکارهای مهم و قابل‌توجهی را نظیر موارد ذیل ارائه کرد:

الف- ارائه منابع و مساعدت اضطراری شامل توانمندی‌های پزشکی کاربردپذیر، خدمات آزمایشگاهی، خدمات بالینی تخصص، تخصص فنی؛

ب- سازمان‌های بین‌المللی همچون اتحادیه آفریقا، جامعه اقتصادی دولت‌های غرب آفریقا و اتحادیه اروپا همه توانمندی‌های موجود را در حصول اطمینان از تشخیص فوری بیماری، تعلیم و آموزش کارکنان بهداشت و همیاری هماهنگ شده به کار گرفتند.

از سوی دیگر، مطالعه و سنجش در معیارهای کووید-۱۹ و اطلاق آن به‌عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی می‌تواند فاصله‌گذاری روزافزون از کشور چین و دیگر دولت‌های درگیر و در حال مقابله و پیشگیری با آن را کاهش دهد. این امر راجع به

فراخوان شورای امنیت وفق قطعنامه ۲۱۷۷ دائر بر این‌که دولت‌های عضو باید محدودیت‌هایی را در سفر و نیز در مرزهای عمومی اِعمال کنند تا از شیوع بیماری اِبولا که منجر به تضعیف تلاش‌های به عمل آمده در پاسخ‌گذاری به اِبولا شده بودند را پیشگیری نمایند، تصدیق می‌نماید.

راهبرد شورای امنیت در چارچوب قطعنامه ۲۵۳۲

الف- نحوه تصویب و سیاست‌گذاری‌ها

در راستای مواجهه با مخاصمات مسلحانه ارتکابی در سطح جهان در زمان همه‌گیری کووید-۱۹ و درخواست آتش‌بس فوری جهانی در مناطق جنگ‌زده و آسیب‌پذیر توسط دبیر کل سازمان ملل متحد، شورای امنیت سازمان ملل متحد ضمن نگرانی شدید در خصوص آثار مخرب کووید-۱۹ به‌ویژه در قلمرو کشورهای درگیر مخاصمات مسلحانه، با در نظر گرفتن قطعنامه ۷۴/۲۷۰ صادره از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در دوم آوریل ۲۰۲۰ دائر به همبستگی جهانی در قبال کووید-۱۹ و تقدیر از راه‌اندازی برنامه واکنش جهانی بشردوستانه در ارتباط با این پدیده، قطعنامه ۲۵۳۲ را در یکم ژوئیه ۲۰۲۰ [*مطابق رویه مقرر در نامه ۲۷ مارس ۲۰۲۰ ریاست شورای امنیت خطاب به اعضای دائمی با موافقت حداکثری دولت‌ها و نبود هیچ دولت ممتنع و مخالفی در راستای حمایت از درخواست دبیر کل*] و بدون ارجاع صریح به مفاد مقرر در فصل هفتم منشور ملل متحد، صادر نمود. لازم به ذکر است شورای امنیت طی قطعنامه ۲۵۳۲ نامی از سازمان بهداشت جهانی نبرد، اما در پیشگفتار آن وفق قطعنامه ۷۴/۲۷۰ مجمع عمومی سازمان ملل متحد ضمن به رسمیت شناختن نقش اصلی نظام سازمان ملل متحد در قبال کووید-۱۹، مراتب تقدیر را از نقش اساسی سازمان بهداشت جهانی در این عرصه به عمل آورد. این در حالی بود که دبیر کل ملل متحد با انتقاد از سکوت شورای امنیت، علی‌رغم بیان قوی‌ترین هشدارها در قبال تهدید امنیت و صلح جهانی از زمان جنگ جهانی دوم تاکنون از سوی نوع جدید کووید-۱۹، اظهار داشت که این شورا مدتی طولانی است که هیچ اقدامی در قبال این بیماری نداشته است. به‌علاوه، تأکید کرد مداخله شورای امنیت برای پیشگیری از تهدید صلح و امنیت توسط کووید-۱۹ اقدامی بسیار حساس است. در چنین اوقات پراضطرابی، وحدت اعضا و نشان دادن پیام‌های معطوف به راه‌حل موضوعی بسیار مهم است [۲۲].

وفق قطعنامه ۲۵۳۲ شورای امنیت، از همه طرف‌های مخاصمات مسلحانه خواسته‌شده تا نسبت به آتش‌بس فوری بر اساس اصول مقرر حقوق بشردوستانه به مدت ۹۰ روز متوالی اقدام نمایند؛ درواقع امر، این قطعنامه بر پایه رابطه متقابل میان خشونت و عدم ثبات حاکم بر مخاصمات و تشدید همه‌گیری کووید-۱۹ استوار است. به همین منظور، جهت فعال کردن ایمنی نیل به کمک‌های بشردوستانه بدون تعلیق بر اساس مفاد خدمات بشردوستانه اشخاص بی‌طرف وفق اصول بشردوستانه، بی‌طرفی و استقلال و تخلیه‌ای پزشکی بر اساس حقوق بین‌المللی که مشتمل بر حقوق بین‌المللی بشردوستانه و حقوق پناهندگان است، باید اعمال گردد. این قطعنامه به‌گونه‌ای تأکیدی ناظر به عدم اجرای آتش‌بس فوری در مخاصمات ارتکابی و عملیات نظامی علیه گروه‌های تروریستی در عراق و سوریه و دیگر گروه‌های تروریستی که توسط شورای امنیت شناسایی‌شده‌اند، است.

قطعنامه ۲۵۳۲ مؤلفه‌ها و معیارهای نوینی در قبال یکی از مهلک‌ترین بیماری‌های همه‌گیر در سطح جهان یعنی کووید-۱۹ است. ازاین‌رو، این قطعنامه ضمن در نظر گرفتن میزان بی‌سابقه تهدید بیماری همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ علیه صلح و امنیت بین‌المللی، خواستار ترک مخاصمه عمومی و فوری در همه موقعیت‌های موجود مطابق بند نخست شد. البته بر اساس بند دوم، از همه طرفین درگیر در مخاصمات مسلحانه خواسته‌شده تا با قید فوریت به مدت حداقل ۹۰ روز متوالی نسبت به آتش‌بس بشردوستانه باهدف فعال کردن ایمنی در کمک‌رسانی‌ها بدون تعلیق و با بی‌طرفی و استقلال در چارچوب حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حقوق پناهندگان اقدامات مؤثری را صورت دهند. این در حالی است که بر پایه بند سوم این قطعنامه، آتش‌بس عمومی فوری در مورد عملیات نظامی علیه گروه‌های تروریستی در عراق و سوریه و دیگر گروه‌های تروریستی در فهرست اعلامی شورای امنیت، قابل‌اعمال نیست. به‌هرحال روی، این اولین مرتبه‌ای است که شورای امنیت برای ترک مخاصمه عمومی و برقراری آتش‌بس وفق حقوق بشردوستانه در مخاصمات مسلحانه فراخوان داده است.

ب- ماهیت و معیارهای حقوقی

به‌رغم این‌که گزارش‌ها حاکی از ایجاد پشتیبانی سیاسی معناداری از طریق فراخوان دبیر کل سازمان ملل متحد برای آتش‌بس جهانی شده است، اما تاکنون آثار و تبعات صدور قطعنامه و ارزش‌گذاری هنجاری آن مشهود نیست. این در حالی است که البته قطعنامه بر مسائلی نظیر صلح و امنیت بین‌المللی، سلامت و بهداشت عمومی و غیره تأثیر شگرفی داشته است [۲۳]. بنابراین، قطعنامه بر اساس سازوکار شورای امنیت در قبال بحران‌های جهانی علیه بهداشت عمومی به‌عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی در پاسخ گذاری به ویروس ایدز وفق قطعنامه‌های (۲۰۰۰)۱۳۰۸ و (۲۰۱۱)۱۹۸۳ و اِبولا وفق قطعنامه‌های (۲۰۱۴)۲۱۷۷[*غرب آفریقا*] و (۲۰۱۸) ۲۴۳۹ [*جمهوری دمکراتیک کنگو*] توسعه یافت، پایه‌گذاری و استحکام یافت.

با توجه مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین‌المللي به‌موجب بند نخست از ماده ۲۴ منشور ملل متحد، مقابله با همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ در چارچوب وظایف و اختیارات شورای امنیت قرار دارد. ازاین‌رو، با توجه به رویکردهای حاکم در چارچوب سازوکارهای شورای امنیت مطابق منشور ملل متحد در قبال همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ و آثار مخرب و زیان‌بار کووید-۱۹ در نقض صلح و امنیت بین‌المللی و نیز تهدیدهای ناشی از خطر توسعه اقدامات و عملیات حاکم در معیارهای امنیت جمعی وفق فصل هفتم منشور ملل متحد توأم با گسترش مفهوم صلح و امنیت بین‌المللی در ساختار تکلیفی شورای امنیت، پرسش‌هایی نظیر

«جایگاه و نقش شورای امنیت در رسیدگی به کووید-۱۹ چیست؟» و «شورای امنیت افزون بر معیارهای امنیتی کلاسیک نظیر فراخوان برای آتش‌بس و غیره، مسئولیت هم‌گرایی جهانی در مقابله با همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ را موردپذیرش قرار داد؟» قابل‌طرح است؛ البته لازم به ذکر است که وفق معیارهای موجود در قطعنامه ۲۱۷۷ نظیر فراخوان[یا رفع] محدودیت سفر و محدودیت مرزی، التزام دولت‌های عضو در کمک‌رسانی و امدادرسانی شامل تأمین کارکنان و ملزومات، ارتقای اطلاع‌رسانی عمومی و مبارزه با اطلاع‌رسانی نادرست، آمادگی متخصصین فنی شامل منابع پزشکی کاربردپذیر؛ شورا اقدامات قابل‌ملاحظه‌ای در تضمین دستیابی در قبال نگرانی جهانی نسبت به واکسن کووید-۱۹ و دیگر فناوری‌های پزشکی که برای مبارزه با همه‌گیری جهانی ساخته می‌شوند، انجام داد.

با توجه ماهیت حقوقی قطعنامه ۲۵۳۲، «معیارهای تقاضا برای آتش‌بس جهانی الزام‌آور مشتمل بر چه مواردی است؟» در ادبیات حقوقی در خصوص تشخیص اینکه یک قطعنامه شورای امنیت الزام‌آور هست یا خیر بحث شده است؛ هرچند این امر تابع تصمیم‌های اتخاذی شورای امنیت وفق ماده ۲۵ منشور ملل متحد است.

قطعنامه ۲۵۳۲ در بند چهارم از دبیر کل درخواست کمک می‌کند تا برای اطمینان همه بخش‌های سازمان ملل متحد ازجمله گروه‌های دولتی نسبت به مقابله با کووید-۱۹ اقدامات و مخاصمات مسلحانه متأثر از بحران‌های بشردوستانه را متوقف نمایند. البته در ضمنِ آن، وفق بند پنجم از دبیر کل درخواست می‌شود تا با تلاش‌های سازمان ملل متحد در قبال همه‌گیری کووید-۱۹ در قلمرو کشورهای تحت شرایط درگیری و مخاصمات مسلحانه متأثر از بحران‌های بشردوستانه و اثرگذاری کووید-۱۹ بر عملیات نیروهای حافظ صلح و مأموران ویژه در راستای وظایف دارای اولویت و الزامی خود، گزارش‌های روزآمدی را ارائه نماید. البته دراین‌بین نسبت به مأموران حافظ صلح وفق اختیارات و ظرفیت‌های آنان برای میزبانی دولت‌ها به‌ویژه آوارگان داخلی و نیز اردوگاه‌های پناهندگان جهت دسترسی به تسهیلات بشردوستانه، پشتیبانی قابل ملاحظه‌ای صورت پذیرد. در ضمن آن، از دبیر کل درخواست شده تا دبیر کل و دولت‌های عضو در جهت حفاظت و ایمنی، امنیت و سلامت همه نیروی انسانی و حافظان صلح ملل متحد، افزون بر حفظ و استمرار انجام اقدامات آموزشی راجع به مسائل پیشگیری از انتشار و شیوع کووید-۱۹، اقدامات مؤثری صورت گیرد (بند ششم).

در بند هفتم قطعنامه ۲۵۳۲ از نقش اساسی زنان در تلاش‌های مقابله‌ای با ابعاد متنوع کووید-۱۹ و نیز آثار منفی نامتناسب این بیماری همه‌گیر به‌ویژه تبعات منفی در حوزه اقتصادی و اجتماعی آن نسبت به زنان، دختران، آوارگان، افراد مُسن و معلول، خواستار اقدامات مجدانه در نیل به کاهش آثار همه‌گیری و اطمینان از مشارکت زنان و جوانان در توسعه برابر و معنادار در اقدام مناسب و پایدار علیه همه‌گیری کووید-۱۹ تقدیر شد.

بااین‌همه، موضع شورای امنیت در قبال همه‌گیری جهانی کووید-۱۹ قابل احراز و قطعی نیست. رئیس دوره‌ای شورای امنیت از کشور بلژیک طی «کنفرانس مطبوعاتی شورای امنیت» در سوم فوریه ۲۰۲۰ اظهار نمود «... مادامی شورای امنیت مسئله کووید-۱۹ را در دستور کار خود قرار می‌دهد، که موضوع تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی قلمداد شود.» [۲۴]. این مسئله، ضمن کاهش انزوای فزاینده چین و یا دیگر دولت‌هایی که با همه‌گیری این بیماری مواجه هستند، برای دولت‌هایی که ضمن درگیری با کووید-۱۹، در پی پیشگیری از همه‌گیری آن هستند، می‌تواند منافع متقابلی [*مشتمل بر، تأمین منابع کافی و کمک‌های فوری، آموزش یکسان پزشکان در تشخیص سریع کووید-۱۹، اطلاع‌رسانی‌های واقعی و صحیح و غیره*] ایجاد کند. البته با توجه به‌سرعت انتشار کووید-۱۹ مسئله با این مضمون که «اقدامات و عملیات تشخیصی راجع به کووید-۱۹ به چه نحوی صورت می‌پذیرد؟» قابل‌طرح است.

با توجه به رویکرد شورای امنیت در قبال اطلاق کووید-۱۹ به‌عنوان تهدید علیه صلح و امنیت بین‌المللی معیارهای اتخاذی را در چارچوب شیوع اِبولا برای مقابله کووید-۱۹ مقرر نمود که این معیارها در دو سطح اولیه و ثانویه قابل‌ملاحظه است؛ معیارهای اولیه به‌خودی‌خود و همگام با فراخوان سازمان بهداشت جهانی می‌توانند شامل مواردی نظیر درخواست از کشورها برای اجرای سازوکارهای ویژه تشخیص فوری بیماری، تفکیک موارد مشکوک به ابتلا، افزایش ظرفیت درمان موارد مبتلا و تقویت نظام پزشکی دولت‌ها، باشند. در ضمن، معیارهای ثانویه مشتمل بر فراخوان کشورها برای کاهش آثار اجتماعی و اقتصادی کووید-۱۹ که در حال حاضر لطمه و خسارات شدیدی به اقتصادهای جهانی وارد کرده است.

نتیجه‌گیری

شیوع و همه‌گیری کووید-۱۹ موجبات سنجش عملکرد و کارآمدی سازمان‌های بین‌المللی نظیر ملل متحد و ارکان ذی‌ربط آن نظیر سازمان جهانی بهداشت و حتی شورای امنیت را در بوته آزمایش قرار داد. این امر مبین عدم کارکرد و کارآمدی مؤثر نهادهای مزبور و آمادگی آن‌ها در قبال چنین پدیده‌ای بود که به سهولت می‌تواند ساختارهای به‌طور ظاهری مستحکم بهداشتی، اجتماعی، سیاسی و حتی اقتصادی و حقوقی را در قلمرو جهانی درهم فروبریزد.

درعین‌حال که همه‌گیری کووید-۱۹ به‌عنوان تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی اطلاق شده است، عملکرد شورای امنیت با هم‌گرایی دولت‌ها می‌تواند موجبات ایجاد فرصت‌های ناشی از چنین چالش‌هایی را برای ارتقای صلح و امنیت بین‌المللی فراهم آورد. در این زمینه می‌توان به ارائه سازوکارهای متناسب و مؤثر به دولت‌ها در قبال شیوع کووید-۱۹ از سوی نهادهای ذی‌ربط سازمان ملل متحد به‌ویژه سازمان بهداشت جهانی و شورای امنیت اشاره کرد. بنابراین، وجود چنین همکاری‌هایی که توأم با اجماع و هم‌گرایی است می‌تواند با ایجاد بستر مناسب برای برقراری صلح پایدار در نظام جهانی به‌ویژه مناطق درگیر کووید-۱۹ منجر شود؛

چراکه شورای امنیت تنها با صدور قطعنامه‌های متعدد امکانی برای مواجهه با ابعاد گوناگون همه‌گیری کووید-۱۹ نخواهد بود.
بااین‌همه، در راستای مطالعاتِ آینده‌پژوهی راجع به ساختار و سیاست‌گذاری‌هایی که باید در نظام سلامت و بهداشت عمومی در قلمرو جامعه جهانی از سوی سازمان جهانی بهداشت در قبال شیوع بیماری‌های همه‌گیر جهانی به‌ویژه کووید-۱۹ اتخاذ گردد اینکه، اصلاحاتی باهدف تقویت ساختار و ارتقای کارآمدی سازمان بهداشت جهانی صورت پذیرد تا با اتکای به دانش و قدرت کارآمدی و عملکردی، تهدیدهای ناشی از شیوع این دسته از بیماری‌ها به فرصت‌هایی برای استقرار صلح و امنیت پایدار فراهم آید. البته این مهم نیازمند هم‌گرایی و اجماع در همکاری‌های بین‌المللی همه دولت‌ها به‌ویژه اعضای دائم شواری امنیت با اولویت منافع جامعه بین‌المللی است که با اتخاذ تمهیداتی لازم، بستری را در پیشگیری و شیوع کووید-۱۹ فراهم می‌آورند.

تعارض منافع؛ نگارندگان اذعان می‌دارند که هیچ‌گونه تضاد منافعی در این مقاله وجود ندارد.
سهم نگارندگان؛ «پیمان نمامیان» به‌عنوان نویسنده مسئول، در ارائه ایده و طرح اولیه، جستجو و مطالعه منابع و تقریر اولیه آن مبادرت داشته است؛ پس از بازنگری و تائید نهایی مقاله حاضر از سوی کلیه نگارندگان، مسئولیت دقت و صحت تقریرات آن بر عهده آن‌هاست.

References

1. https://www.who.int/news/item/27-04-2020-who-timeline---covid-9;https://time.com/5791661/who-coronavirus-pandemic-declaration/
2. https://www.trtworld.com/americas/un-chief-warns-covid-19-threatens-global-peace-and-security-35280
3. Connolly, Catherine, War and the Coronavirus Pandemic, April 9, 2020 TWAILR: Reflections,
4. Beigzadeh E, Ghariseid Fatemi SM, Mahmodi S, Latifian M. Corona's dilemma in the mirror of international law. Journal of Law Research. 2020 Aug 22; 23(LAW and COVID-19):11-57.
5. https://euobserver.com/brexit/145552;
6. Ramezani M. Coronavirus Pandemic and International Peace and Security. Journal of Law Research, 2020; 23(LAW and COVID- 19): 181-200.
7. Evans J. Pandemics and national security. Global Security Studies. 2010; 1(1):100-9.
8. World Health Organization. World malaria report 2015. World Health Organization; 2016 Jan 30.
9. von Bogdandy A, Villarreal P. International law on pandemic response: a first stocktaking in light of the coronavirus crisis. Max Planck Institute for Comparative Public Law & International Law (MPIL) Research Paper. 2020 Mar 26(2020-07).
10. Khosravi H. Human Rights Dimensions of Optional or Compulsory Life-Saving Interventions and Treatment of Covid-19. Journal of Law Research. 2020 Aug 22;23(LAW and COVID-19):387-412.
11. Fidler DP. From international sanitary conventions to global health security: the new International Health Regulations. Chinese Journal of International Law. 2005 Jan 1;4(2):325-92.
12. Turanjanin V, Radulović D. Coronavirus (COVID-19) and Possibilities for Criminal Law Reaction in Europe: A Review. Iranian Journal of Public Health. 2020 Apr 28; 49:4-11.
13. Mozafari M, Mirzaei Moghadam M. Review of the Legal Basis of the Government-Selected Process in Management of Covid 19. Journal of Law Research. 2020; 23(LAW and COVID- 19): 385-411
14. Lesani SH, Naghizadeh Y. Security Council Action in Confronting with Ebola phenomenon, a New Approach in Public Health Area. Public Law Studies Quarterly. 2017 Dec 22;47(4):1043-65.
15. Deboutte D. Terrorism and health. Journal of Intelligence and Terrorism Studies. 2016;1.
16. https://www.un.org/sg/en/content/sg/speeches/2020-07-02/remarks-security-council-maintenance-of-international-peace-and-security-implications-of-covid-19
17. https://news.un.org/en/story/2019/02/1032811
18. https://www.unodc.org/documents/Advocacy-Section/HTMSS_Thematic_Brief_on_COVID-19.pdf
19. Hagopian A. Why isn't war properly framed and funded as a public health problem?. Medicine, conflict and Survival. 2017 Apr 3;33(2):92-100.
20. Burci GL. Ebola, the Security Council and the securitization of public health. Questions of International Law. 2014 Oct;10:27-39.
21. Pavone IR. Ebola and Securitization of Health: UN Security Council Resolution 2177/2014 and Its Limits. InThe Governance of Disease Outbreaks 2017 Oct 26 (pp. 301-326). Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG.
22. Svicevic M. COVID-19 as a Threat to International Peace and Security: What place for the UN Security Council. EJIL: Talk. 2020 Mar.
23. Daoudi S. The war on COVID-19: THE 9/11 of health security?. Policy Paper. 2020 Apr(20-06). 24.